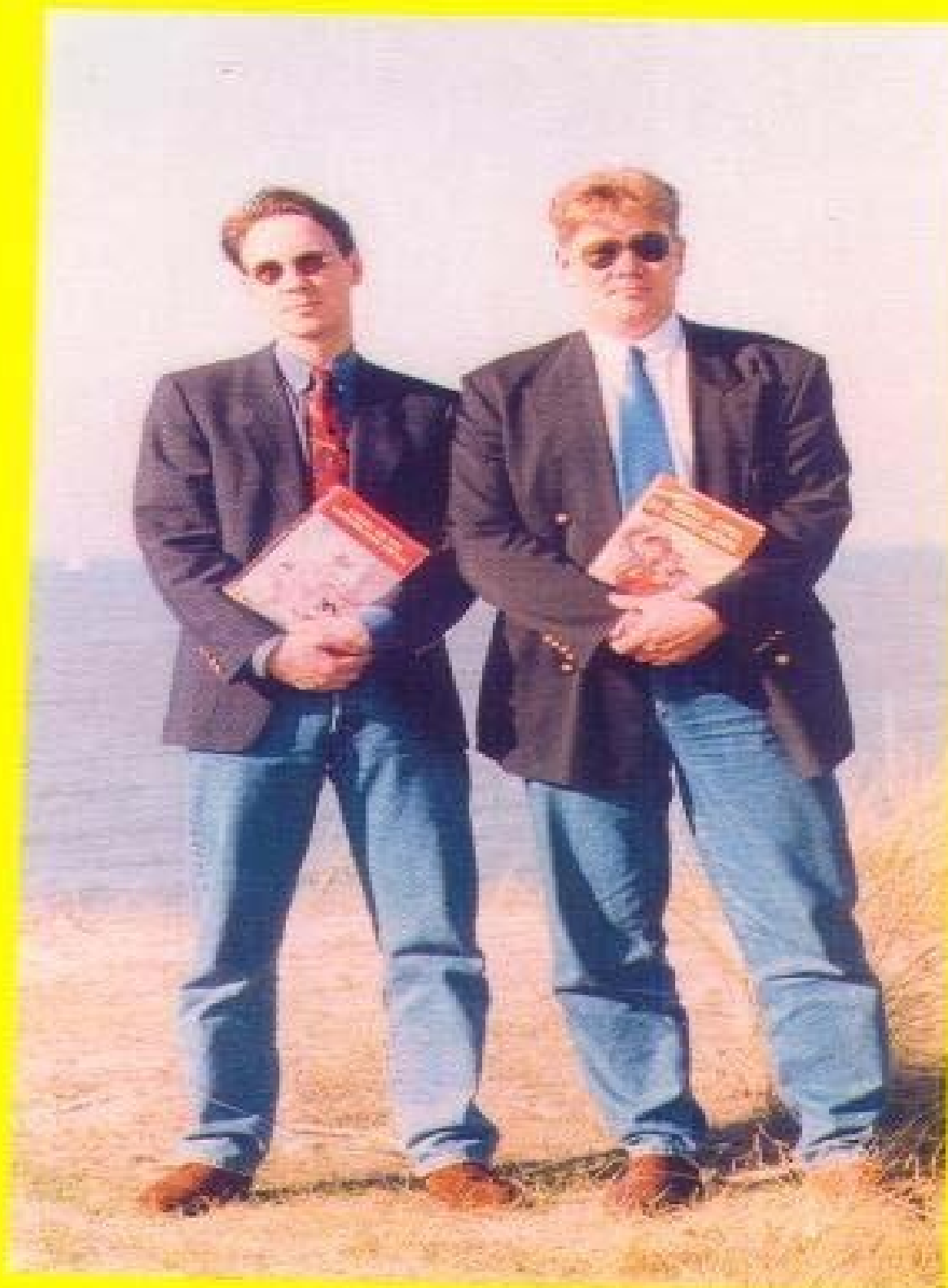

Beringen, Jas en Waser

TWEE JONGENS EN EEN BOB EVERS-SERIE

twee jongens en een bob evers-serie

MEMORABILIA

M1 De Ooievaarpockets van Bert Bakker M2 Het verschijnsel Bob Evers

M3 Het Bob Evers virus

M4 Twee jongens en een Bob Evers-serie M5 Kristallenbolschouwen, een kunst, een kunde

(onder voorbehoud)

JOHN BERINGEN, HANS WASER EN RALPH JAS

twee jongens en een bob evers-serie

T.Z. Warung Bambu, Breda

Dit boek is geheel opgedragen aan alle leuke dingen die door de onvoorspelbare bewegingen van het onzichtbare en vooral grimmige kosmische mechaniek worden voortgebracht, waarvan ook deze wonderlijke tekst een tastbare getuige is.

© 1995, T.Z. Warung Bambu, Breda. Isbn 90-5585-010-1

INHOUD

[Woord vooraf 7](#)

Hans Waser & Ralph Jas 9

Kloppartijen in een koelhuis

door Janny Hoogduyn 29 [Twee versies 143](#)

[Samizdat-activiteiten rond Bob Evers 169](#)

Dit boek is het produkt van het vrije ondernemerschap. Het is op geen enkele manier met (al dan niet verkapte) belastinggelden mede gefinancierd. De belastingbetaler wordt evenmin via de omweg van de Nederlandse bibliotheken gedwongen mee te betalen, aangezien de bibliotheken nauwelijks exemplaren afnemen. Het financiële risico is geheel voor rekening van de uitgever.

Woord vooraf

In een hoofdstuk in het *Bob Evers virus* zijn Hans Waser en Ralph Jas ten tonele gevoerd. Wat zij te vertellen hadden was meer dan historisch te noemen: zij hebben lang geleden Willy van der Heide's onvoltooide *Kloppartijen in een koelhuis* tot een afgeronde Bob Evers gemaakt die *nota bene* toentertijd door Van der Heide zelf nog is goedgekeurd ook. In dit boek de achtergronden van hun contacten met Van der Heide en vooral hun versie van het laatste stuk van *Kloppartijen*. Hans en Ralph hebben zo hun visie op Bob Evers en werken onder meer met de notie 'Bob Eversgehalte' en de kwalificatie 'Bob Evers, een stripboek zonder plaatjes.' Geduldig gaan ze in op deze en andere concepten.

Het bruist van de *off-record* ontwikkelingen rond Bob Evers. Een aantal ontwikkelingen komt in dit boek kort aan de orde. Wie had kunnen denken dat onze Bob Evers, niet zo lang geleden nog gezien als een vallende ster, zich zou ontpoppen tot een komeet?

Veel leesplezier.

John Beringen

HANS WASER EN RALPH JAS

In gesprek met de heren Waser en Jas

Niets is zo irritant en saai als van doen te hebben met twee mensen die over alles precies hetzelfde denken en het altijd met elkaar eens zijn. Niet dat er nou per se van blauwe ogen en bloedneuzen sprake moet zijn, maar een beetje weerwerk kan nooit kwaad.

Probeert u zich maar eens voor te stellen hoe het zou zijn als Jan Prins en Bob Evers even geniaal, roodharig, sproetig en gevat zouden zijn als Arie Roos. Of als Arie Roos en Bob Evers even zuinig en precies zouden zijn als Jan Prins. De serie zou vermoedelijk lang zo populair niet zijn geweest. Of probeer u eens voor te stellen dat Hans Waser en Ralph Jas klonen zouden zijn. Dat kan niet en het is ook niet zo. Iedereen die hen een beetje kent zal dit beamen.

Hans, werkzaam op een zeer degelijk administratiekantoor, is het toonbeeld van accuratesse. Ergens heeft hij iets van een literair regisseur, die altijd precies weet te vertellen waarom je op een bepaald moment nou net dat ene onder de aandacht moet brengen bij de lezer.

Bij Ralph daarentegen bespeurt men iets van een levensgenieter. Dat kan ook niet anders, als men bedenkt dat hij voor zijn werk alles heeft te maken met wijn, een drank die veelal wordt gedronken bij feestelijke aangelegenheden. Een onderwerp bovendien waar Willy van der Heide alles van afwist. Maar voor Ralph hoort bij wijn een serieuze noot. Het motto 'Geniet maar drink met mate' staat centraal staat in zijn levenswijze. Een motto dat Willy van der Heide waarschijnlijk alleen van horen zeggen gekend heeft - een mens kan nou eenmaal niet alles hebben.

Wat het schrijven aangaat heeft Ralph een eigenschap die bijzonder genoemd mag worden. Vaak weet hij, de ene keer met spitse humor, de andere keer met welbespraakte nuchterheid, hard te maken waarom je in een verhaal soms de logica en rechtlijnigheid tijdelijk moet loslaten.

Kortom, Ralph en Hans zijn twee creatieve geesten met verschillende zienswijzen, die, zonder dat het ten koste gaat van de leesbaarheid van hun verhaal, een acceptabel compromis weten te sluiten. Rede genoeg om hun versie van het laatste stuk van *Kloppartijen in een koelhuis* aan het kritische oordeel van de lezers voor te leggen. Parelen voor de zwijnen of toch die angstaanjagende slangenkuil? We merken het wel.

Op een zondag in maart van dit jaar hebben zij nog eens hun hele Willy van der Heide-verhaal verteld zodat de lezer hun versie beter kan plaatsen. Hier dat verhaal.

Een speurtocht

Tegenover mij zaten Hans en Ralph. De eerste vraag was hoe ze nou precies hadden ontdekt waar Willy van der Heide woonde. Het stuk 'Ik lijk wel een debiel', opgenomen in Het Bob Evers virus, begon weliswaar met de mededeling dat speurwerk altijd iets oplevert, maar details werden niet gegeven.

*'Daar gaat eigenlijk een merkwaardige geschiedenis aan vooraf,' zei Ralph. 'Ik las de Bob Evers-boeken al op de lagere school; op de middelbare school las ik ze nog steeds. Inmiddels had ik in de gaten dat die serie lang geleden was geschreven, zodat ik het gevoel kreeg, dat de schrijver waarschijnlijk al was overleden. In dat gevoel werd ik gesterkt door het feit dat er geen nieuwe delen meer verschenen. Dan verschijnt in de zomer van 1979 ineens het boek *Toen ik een nieuw leven ging beginnen*, waaruit bleek dat Willy van der Heide wel degelijk nog in leven was.'*

Hans, die tijdens de uiteenzetting van zijn compagnon bevestigend had geknikt, merkte vervolgens op dat hij zich als de dag van gisteren de prijs van het boek kon herinneren. 'Achtentwintig gulden en

vijftig cent,' sprak hij met nadruk op elke lettergreep. 'Dat was toen al behoorlijk prijzig voor een paperback. Een deeltje Bob Evers kostte toen iets van vier gulden. Maar wat erger was: ik had dat gel niet, want ik zat nog op school. Nou ja... dat probleem was gelukkig snel opgelost, want na enige ruggespraak met mijn ouders mocht ik het boek gaan kopen. Toen mijn moeder echter belangstellend de door Geerten Meijsing als Joyce & Co. geschreven tekst achter op het boek las en tot de ontdekking kwam dat drankzucht en vrouwen tot de niet onbelangrijke thema's moesten worden gerekend, bekwam haar de twijfel of *Nieuw leven* nou wel zo'n geschikt boek was voor een schooljongen. Ze vergat dat we voor onze literatuurlijst nog veel minder geschikt werk lazen, zoals dat van Heere Heeresma of A. Moonen.'

'Het mooiste van de grap was,' vervolgde Hans, 'dat ook ik zelf een schok kreeg, toen ik in een Haagse boekwinkel voor de eerste keer het omslag van *Nieuw leven* onder ogen kreeg.' *Hoe bedoel je?* 'Dit was het moment waarop ik voor het eerst van mijn leven Willy van der Heide te zien kreeg, mijn Grote Held. We hadden immers vele jaren lang uitsluitend het fotootje op de achterzijde van de Everpockets tot onze beschikking... En daarop was slechts 's mans rug zichtbaar en, voor zover niet gehinderd door dat kalotje, ook nog een stukje van Willems achterhoofd te bewonderen. Ik moet zeggen dat we de achterzijde van Willy van der Heide dan ook wel erg goed hebben leren kennen...' *Jaja, je dacht toen uiteraard zoiets als: dat is hem dus?* 'Precies, maar vrijwel op hetzelfde moment realiseerde ik me dat ik die man ergens van kende...'

Je bedoelt dat je hem ooit eerder ergens had gezien? 'Gezien, en vooral ook gehoord,' grinnikte Hans. 'Enige tijd voordat ik *Nieuw leven* in handen kreeg was ik namelijk met mijn vader in de Haagse Jazz Club, gevestigd in café De Paap in de Papestraat, op steenworp afstand van Paleis Noordeinde. Die bewuste middag speelde daar de Reunion Jazzband met mannen als Wim Kolstee, Dim Kesber, Wybo Buma en Bob van Oven. Niet bepaald onbekende namen, dacht ik zo...'

'Ik luisterde naar de dixielandmuziek, totdat mijn aandacht werd getrokken door een ruimbessonore, lange vent, die aanvankelijk eveneens gefascineerd naar de muziek had zitten luisteren. Naarmate de middag verstreek, nam zijn alcoholconsumptie toe. Hij begon steeds sneller te drinken. Zijn glaasjes werden weliswaar steeds kleiner, maar de inhoud werd allengs sterker en die kerel steeds luidruchtiger. Op een gegeven moment bulderde hij, want zijn stemgeluid, hij had een ware Stentorstem, had een zodanig volume aangenomen dat je niet meer van schreeuwen kon spreken dat hij het nummer *The African Queen* gespeeld wilde hebben. "Ik wil *The African Queen* horen! Ik WIL *The African Queen* horen!" Ik hoor en zie het nog voor me. Als ik me niet vergis stond die middag bij de Haagse Jazz Club in het teken van Wouter van Gool. Dat was een man die veel heeft betekend voor de jazzmuziek in Den Haag. Hij is inmiddels overleden. Toen op een gegeven moment Peter Schilperoort het podium opkwam om iets over Wouter van Gool te vertellen, meende Willem kennelijk dat er iets negatiefs over Van Gool werd gezegd door Schilperoort, en begon toen te scanderen dat Wouter van Gool geen slechte kanten bezat. "Wouter van Gool heeft GEEN slechte kanten!" Een buitengewoon schelle stem had-ie, de man die ik inmiddels als Willy van der Heide meende te hebben herkend, maar vraag me niet hoe ik daarop was gekomen. Ik zou het bij God niet meer weten. Wat ik nog wel weet, is dat ik de volgende dag, maandag, op school niet wist hoe snel ik Ralph van mijn ervaringen moest vertellen...'

'Het zou nog een hele tijd duren voordat we bij de man van die voor Hans legendarische middag zouden aanbellen,' vulde Ralph aan.

'Klopt,' beaamde Hans. 'In december van datzelfde jaar verscheen een artikel met een foto van Willem in de Nieuwe Revu. Ken je dat artikel?'

Ja.

'Nou, als je die bewuste foto goed bekijkt, dan kun je door de ramen van Willems werkkamer in de lengte een straat in kijken, een zijstraat dus van de straat waarin Willy van der Heide woonde, of in

ieder geval een werkkamer had, dat wisten we toen nog niet precies. De kruising van die twee straten bevond zich dus pal bij Willem voor de deur. Voeg daarbij een kort, maar in dit verband veelzeggend zinnetje uit *Nieuw leven* dat luidde...'

Hans staaarde een moment naar het plafond en citeerde vervolgens de zin die te lezen is op bladzijde 117 van Een nieuw leven: 'Als je mijn huis in Den Haag uitloopt, en je gaat even verderop linksom, kom je in de Van Speijkstraat terecht.' 'Inmiddels waren we door een bezoek aan de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag ook nog de echte naam van Van der Heide te weten gekomen: W.H.M. van den Hout,' verduidelijkte Ralph. 'Zodoende kwamen we uiteindelijk aan zijn adres, Hugo de Grootstraat 26.'

'Wat frappant is,' vulde Ralph aan, 'is dat we in de tijd dat we met die zoektocht naar het adres van Willem bezig waren, ook uitgeverij Van Holkema & Warendorf in Bussum belden met de vraag of men ons daar niet aan het adres van Willy van der Heide kon helpen...'

Dat konden ze natuurlijk, maar dat wilden ze niet?

'Niet helemaal,' ging Ralph verder. 'Dat konden ze, we kregen een of andere secretaresse aan de lijn, die ons vertelde dat ze wel bereid was het adres te geven, maar daarvoor moest ze eerst toestemming van de schrijver hebben. En verdomd, net toen we eigenhandig hadden uitgedokterd war Willem woonde, kwam zij met datzelfde adres op de proppen. Willem vond het best als die mevrouw ons zijn adres doorgaf.'

'Oh, zijn JULLIE die knapen?!' imiteerde Hans Willem van den Hout. 'Dat waren de woorden die hij sprak toen wij hem omstandig uitlegden hoe we hem gevonden hadden en dat we ook nog met Van Holkema & Warendorf hadden gebeld.' *Maar nu even terug naar het moment waarop jullie voor de eerste keer aanbelden. In Het virus is eigenlijk al te lezen dat jullie je daarvoor eerst moesten vermannen.*

'Dat kun je gerust zeggen,' reageerde Hans. 'Diep in ons hart hadden wij het onbestemde gevoel dat Willy van der Heide helemaal niet zat te wachten op figuren die hem aan zijn kop kwamen zeuren over Bob Evers. Wij hadden toen het idee dat schrijvers per definitie mensen waren zich in ivoren torens bevonden en redeneerden dat lezers zich moeten beperken tot lezen en verder geen flauwekul.'

Hoe oud waren jullie toen?

'Zeventien of daaromtrent,' antwoordde Hans. 'We waren nog broekies.'

'Iedereen die *Het virus* kent, weet hoe het veder is gegaan,' merkte Ralph op. 'Tussen Willem en ons was het ijs snel gebroken.'

En jullie mochten geen 'meneer' of 'u' tegen hem zeggen, toch? Ralph knikte. 'Dat liet hij ons meteen bij het eerste bezoek al weten.'

'Er schiet mij overigens nu iets geheel anders te binnen, zei Hans. 'Wij hadden hem laten blijken dat wij het zeer op prijs stelden en het zelfs een beetje wonderlijk vonden, dat hij twee wildvreemde knapen zo gastvrij onthaalde. Willy van der Heide wuifde dat echter achteloos weg met de mededeling, dat hij het eigenlijk wel leuk vond om met ons over zijn pennevruchten te praten.'

Dus ik had indertijd uit de eerste hand een schat aan informatie kunnen vergaren, als ik maar wat meer lef had getoond. 'Ja, als...' zei Hans nuchter. 'Wat koop je voor een als? Je kunt alleen constateren dat je een kans hebt gemist.'

Een blauwdruk vergeelt

Het is toch eigenlijk hoogst verbazingwekkend dat Willy van der Heide jullie op zeker moment doodleuk het half voltooide manuscript van Kloppartijen meegaf.

'Ook daar is weer het nodige aan vooraf gegaan,' antwoordde Ralph. 'Zo plompverloren als we het beschreven hebben in het stukje in *Het virus*, is het in werkelijkheid natuurlijk niet verlopen. Wij zijn

in totaal een keer of tien, elf bij Willem op bezoek geweest. Wij schreven toen zelf ook zo wel eens wat. ~~We waren begonnen met een jongensboek, maar dat begon zoveel op Bob Evers te lijken, dat we toen maar besloten een meisjesboek te schrijven.~~ Uit navraag bij diverse uitgeverijen bleek namelijk dat daar veel behoefte aan was, vooral als het een serie kon worden. We hebben vervolgens drie meisjesboeken geschreven, en het merkwaardige is, dat we daar verder nooit iets mee hebben gedaan. Welnu - die manuscripten hadden we bij ons toen we Willem voor de eerste keer bezochten. Hij las ze op ons verzoek door en liet weten ze helemaal niet slecht, misschien een beetje dun in opzet te vinden, maar daar konden we nog wel wat aan sleutelen. Zodoende ontstond er geleidelijk aan een vertrouwensband tussen ons. Dus toen wij hem op een gegeven moment vroegen of wij een poging mochten wagen deel 36 te voltooien, speelde bij zijn beslissing het feit mee dat hij in elk geval wist dat wij dat konden. Vandaar dat hij ons zijn half-affe manuscript toevertrouwde. Bovendien hadden v elkaar in de tussentijd beter leren kennen. Ik zie nog glashelder voor me hoe hij op zoek naar dat scrij een enorme wandkast opende, waarvan Hans en ik sterk de indruk hadden, dat het vullen ervan had plaatsgevonden door de kast op zijn rug te leggen, met de deuren open, uiteraard, waarna het bergmeubel met een spa of iets dergelijks was volgeschept met handel, om vervolgens, maar nu met gesloten deuren, overeind te zijn gesjord. Ja, dat zijn nog eens wetenswaardigheden...’ *Tijdens de uiteenzetting van Ralph had Hans peinzend naar de cassetterecorder gekeken, maar nu ging Hans verder.* ‘Het is wel zo dat er tussen ons eerste bezoek en de overhandiging van *Kloppartijen* enige jaren waren verstreken. Daarbij kwam dat we een aanzienlijke tijd nodig hadden om tot een - naar on idee - goede plot te komen. Willem had al aangegeven het vermoeden te hebben dat we niet veel kans hadden er nog een harde Bob Evers-intrige uit te slepen. Tenslotte waren we aan een aantal voorwaarden gebonden. We moesten midden in een verhaal stappen, waarin het in de titel genoemde koelhuis nog moest worden opgevoerd, om niet te zeggen, geforceerd; bovendien moesten aldaar kloppartijen plaatsvinden. Dus, even vlug teruggerekend, konden wij Willem pas ergens eind 1983 onze voltooide versie ter beoordeling aanbieden. Zijn oordeel is bekend. Geschikt, maar hij moest het zelf nog één keer door de typemachine halen. Toen vond hij later nog dat het boek in zijn geheel te weinig wilde actie bevatte, vandaar dat hij ons schreef, dat er in ons stuk wel massaal geouwehoerd en gekletst wordt, maar dat er vrijwel niets in gebeurde. Voor het gemak vergat-ie dat voor zijn eigen stuk hetzelfde gold. Hij vroeg ons ook nog of we het met het volgende Bob Evers-verhaal wat rustiger aan wilden doen. Nog rustiger! Een goed jaar later, eind februari 1985, overleed hij.’

Hij is dus niet meer aan redigeren toegekomen.

‘Dat weten we niet zeker,’ hernam Hans.

Wat zeg je nou?

‘Nou, het is mogelijk dat hij dat toch nog heeft gedaan, of voor een deel; we weten het niet! Aan de andere kant mag je niet uit het oog verliezen dat hij het natuurlijk razend druk had met vertalingen. Hoe dan ook, het blijft een raadsel. Daar komen we nooit meer achter, tenzij ergens ineens dat originele script of een bewerking daarvan van Willem opduikt.’

Wat hebben jullie daarna gedaan?

‘Eerst een hele tijd niks,’ zei Ralph. ‘We hadden dat manuscript ergens in een bureaula gelegd, totda we in 1986 op het idee kwamen het geheel naar uitgeverij De Eekhoorn te sturen. Dus het gedeelte va Willem plus ons deel. Kopieën, uiteraard. Onze vraag was ons deel te beoordelen. Dat is echter nooit gebeurd. Wel hebben we later nog een telefoontje gekregen, waarin ons werd gevraagd waar Willem was opgehouden en waar wij waren begonnen. Dat was op zich wel leuk, want zelf kwamen ze daar blijkbaar niet uit. Je moet weten dat wij de moeite hadden genomen Willems werk over te typen, zod er geen verschil in machineschrift was.’

En jullie hebben dat toen verteld?

‘Ja, wij zagen er toen geen enkel bezwaar in om dat te vertellen.’ *En toen?*

‘Toen niks.’

Niks?

Hans nam een slokje van zijn gloeiende thee, zette de mok voorzichtig neer en begon te vertellen: ‘Je hebt het goed begrepen. Wij hebben nooit meer iets van De Eekhoorn vernomen, stelletje cowboys. Kongsipraktijken, noemde Willem dat. Het jaar daarop, in 1987, werden wij gewaar dat deel 33, *Een zeegevecht met watervrees*, uitkwam, voltooid door ene Peter de Zwaan. Inmiddels hadden wij nog contact gehad met de vrouw van Willem en haar gevraagd hoe zij stond tegenover het schrijven van nieuwe Bob Evers-verhalen. Zij gaf ons te kennen dat haar nagedachtenis aan haar echtgenoot haar zodanig dierbaar was, dat ze niet wilde dat er door anderen, ook niet door ons, verder in de serie werd gerommeld. Dat was een duidelijk standpunt, dat wij respecteerden. Wij hebben er ons toen verder niet meer mee bemoeid.’

Dat moet gegolden hebben voor geheel nieuwe verhalen, want in de zomer van 1985 vertelde De Eekhoorn mij dat ze er over dachten om deel 33 te laten voltooien. Dat is toen, zoals jullie al opmerkten, in 1987 gebeurd. Later liet de uitgever weten dat zij overwogen geheel nieuwe avonturen van Bob Evers te laten schrijven, maar dat zij ervan afzagen, eveneens vanwege het standpunt van Willems weduwe.

‘Dat hebben wij nooit geweten,’ verklaarde Hans. ‘Later kwam een en ander natuurlijk heel anders te liggen. Ik bedoel toen ook de vrouw van Willem was overleden, in het najaar van 1988. Toch is er een ander aspect waar je niet onderuit kunt.’ Ralph knikte bevestigend.

Te weten?

‘Nou - De Eekhoorn heeft nooit een letter van *Kloppartijen* in bezit gehad, totdat wij het hun stuurden. Het verdere verloop mag bekend zijn. Men heeft ons werk terzijde geschoven en een nieuwe versie laten schrijven. Daar hebben wij ons bij neergelegd, simpelweg omdat wij met ons werk geen kant meer op konden. Tot voor kort hebben wij dan ook geen moment serieus geloofd dat ooit nog eens iemand geïnteresseerd zou zijn in een halve, weliswaar eerste, versie van een verhaal dat al in 1989 werd gepubliceerd.’

Hele volksstammen zijn daarin zeer geïnteresseerd.

‘Dat blijkt,’ bevestigde Hans.

Er werd gebeld.

Heeft Bob Evers ooit in een dal gezeten?

Het was Jan Lubbelinkhof. Jan heeft in Zwolle een gesloten antiquariaat, *Gekleurd Papier* genaamd, en is gespecialiseerd in werk van en over Willy van der Heide. Hij spuit overal rond dat hij in kringen van liefhebbers en fanaten bekend staat als een van de duurste antiquariaten van Nederland, maar daar staat tegenover dat hij van alle antiquariaten in dit land voor aangeboden Bob Evers-boeken die in goede staat verkeren, de hoogste inkoopprijs betaalt. ‘Ik ben duur, maar ik heb het tenminste,’ is zijn lijfspreuk. En wie met eigen ogen zijn koopwaar ziet en de wachtlijst van personen, die uit ervaring weten dat ze behoorlijk moeten betalen, maar ook weten dat ze zeldzaam materiaal krijgen, zal tot de overtuiging komen dat het geen dikdoenerij is van Jan.

Jan kwam een aantal dingetjes bespreken, die eveneens met Bob Evers en Willy van der Heide te maken hadden. Onder andere de heruitgave van het gedicht *De slag bij Arnhem* van Willem van den Hout, geschreven onder het pseudoniem Victor Valstar. En we hebben nog wat besproken, waarover u tzt geïnformeerd zult worden.

We brachten Jan snel op de hoogte van het verloop van het gesprek, waarop Jan vroeg:

‘Zou de populariteit van Bob Evers zich op een zeker moment in een dal hebben bevonden?’

Hans, Ralph en ik begrepen het even niet. Waar heb je het over? ‘Die vraag kwam bij me op tijdens het lezen van een bepaalde passage in *Het virus*,’ zei Jan, onderwijl een exemplaar van dit boek over de tafel naar zich toe schuivend, waaruit hij begon voor te lezen. Voor alle duidelijkheid, het gaat om twee stukjes uit de voetnoot op bladzijde 95:

‘Veel mensen vinden het onlogisch dat in de derde druk van *Cnall-effecten in Casablanca*, de eerste pocketuitgave van 1970, deel 33 werd aangekondigd, maar in de twee daarvoor in 1962 en 1963 verschenen, gebonden uitgaven niet. Van een ingewijde heb ik gehoord dat Willy van der Heide tussen 1963 en 1965 veel tijd heeft geïnvesteerd in het enigszins moderniseren van de verhalen om ze in het nieuwe jasje te passen: de pockets die vanaf 1965 verschenen. Pockets waren goedkoper en sloten beter aan bij de omvang van het zakgeld van de doelgroep. De gebonden boeken werden met een frequentie van acht deeltjes per jaar door pockets vervangen.’

Jan klapte Het virus dicht en keek ons vragend aan.

‘Gaat er bij jullie nog geen lampje branden?’ vroeg hij. ‘De gebonden boeken werden omgezet naar pockets met een frequentie van acht deeltjes per jaar.’

Dat klopt.

‘Juist, nu zijn er twee zaken die vragen oproepen. In de eerste plaats is het merkwaardig dat deel 33 niet werd aangekondigd in de twee gebonden versies van deel 32. Als die serie op dat moment nog even goed liep als tevoren, dan zou iedereen toch watertandend uitkijken naar het vervolg op het spionageavontuur. Dat men de aankondiging achterwege liet, zou er al op kunnen wijzen dat er iets mis was.’

Daar zit iets in. Men kan natuurlijk overwogen hebben om deel 33 pas te laten verschijnen nadat alle gebonden edities waren omgezet in pockets.

‘Klinkt erg onwaarschijnlijk,’ hield Jan vol. ‘Dat zou betekenen, dat je dan besluit de doelgroep een paar jaar te laten wachten op het vervolg. Het zou, hoe dan ook, logischer zijn geweest, als er op de valreep nog een gebonden versie van *Een zeegevecht met watervrees* zou zijn verschenen; dat wil zeggen, als de serie nog even populair was, op dat moment.’

Zijn constatering klonk niet helemaal onlogisch.

‘Er is nog een andere merkwaardigheid die naar voren komt als je twee vaststaande feiten combineert. In 1963 zijn er twee drukken van *Cnall-effecten* gemaakt. Daarna kwamen de afkoopregelingen en het nieuwe formaat aan de orde, en toen verscheen uiteindelijk de derde druk van deel 32, in 1970. Vind jij het dan niet vreemd, John, dat men van 1963 tot 1970 heeft toegekund met slechts twee drukken van dat deel? En daarbij, Willy van der Heide is toen gestopt met zijn arbeid aan het manuscript van *Zeegevecht*. Dat had niets te maken met de ruzie die hij kreeg met zijn uitgever, want die ontstond pas in 1967 of 1968.’

‘... Toen hij erachter kwam dat de pockets goed liepen en hij herinnerd werd aan het feit dat hij inmiddels alle rechten had laten afkopen,’ vulde Ralph aan.

‘Hoe het precies is verlopen zullen we nooit weten,’ ging Jan verder, ‘maar behalve dat het in commercieel opzicht bijzonder slim was om Bob Evers in pocketvorm uit te brengen, is de kans groot dat het ook een noodzakelijke actie is geweest.’

*Dat kan natuurlijk, maar buiten het feit dat de pockets goedkoper waren om te produceren, hoefde men hiervoor geen honorarium meer aan Willy van der Heide te betalen. Het mes sneed zo aan twee kanten. Jan dacht hardop na over de vraag waardoor de boeken vanaf deel 31 en 32 een terugval zouden hebben gekend. Ralph opperde de mogelijkheid dat een gedeelte van de eerste doelgroep - kinderen die inmiddels volwassen waren geworden - had afgehaakt, omdat er tussen het eerste en het laatste deel 14 jaren waren verstreken. Maar dan zag hij toch over het hoofd dat er tegelijkertijd weer een nieuwe, jeugdige doelgroep moest zijn opgestaan die Bob Evers had ontdekt. Hans daarentegen verwees nuchter naar de uitslag van de enquête in *Het virus* en was van mening dat het wel eens iets*

~~maken kon hebben met het feit dat de avonturen in deel 32/33 ineens van toon veranderden. Jan, Bob en Arie kregen toen te maken met figuren zonder enige scrupules, die werkzaam waren voor een vijandelijke geheime dienst. Jan merkte op dat dit op zich niet ongewoon was in de avonturenreeks, gelet op de minstens zo meedogenloze tegenstanders van de jongens, zoals muiters en kapers, in het begin van de serie. We wisselden nog even van gedachten over dit probleempje en pakten toen de draad weer op.~~

‘Zullen we nu dan maar eens over de brug komen met ons werk,’ zei Hans.

Akkoord. Dames en heren, dan nu de door WvdH zelf goedgekeurde versie van Kloppartijen in een koelhuis van de hand van Hans en Ralph onder het pseudoniem Janny Hoogduyn. Althans, eerst nog even een...

Samenvatting van het voorafgaande

Hier eerst een samenvatting van het eerste gedeelte van *Kloppartijen in een koelhuis*, dat door Willy van der Heide werd geschreven en door hem indertijd onvoltooid terzijde is gelegd.

De vrachtschepen van reder Roos vervoeren vrachtwagens en containers. Er worden nogal wat vrachtauto's gestolen. De vaders Roos en Prins geven Jan, Bob en Arie opdracht in Italië te onderzoeken welke organisatie zich bezighoudt met het stelen van vrachtauto's.

De jongens gebruiken als lokaas een vrachtauto met het opschrift 'International Fur Transport'. Piet Bodewes, vroeger werkzaam op een van de vrachtschepen van Pa Roos, thans internationaal vrachtwagenchauffeur, rijdt de truck. Jan, Bob en Arie volgen hem met een geleende, gloednieuwe Volvo 343.

Piet heeft een merkwaardige gewoonte: hij draagt altijd en overal een schipperspet. En hij is bijzonder bijgelovig. Als het viertal in de buurt van Como stopt om op een terras koffie te drinken, en Piet over een muurtje naar het uitgestrekte landschap kijkt, blaast de wind de pet van zijn hoofd. Lijdzaam moet iedereen toezien hoe het hoofddekseel als een dor boomblad het ravijn in dwarrelt. Bijgelovige Piet is ervan overtuigd dat een goede voortzetting van de reis onmogelijk is zonder zijn pet. Hij klimt daarom naar beneden, het dal in om zijn schipperspet te zoeken. Bob en Arie volgen hem. Jan blijft achter.

Nadat hij even het toilet heeft bezocht, ziet Jan tot zijn stomme verbazing hun Bonttruck weggrijden. Hij springt meteen in de Volvo en zet de achtervolging in. Uit de daaropvolgende verwickelingen blijkt dat het geen georganiseerde bende is die de vrachtwagen heeft gestolen, maar een paar gelegheidsdieven. Het spoor voert naar een camping, alwaar een soort wildwestfeest aan de gang is. Het viertal is op dat moment weer herenigd. Na enige schermutselingen vertrekken Jan, Bob, Arie en Piet en besluiten een hotel te zoeken.

We zijn nu op bladzijde 106 van de pocket. Conclusie, er ontbreken nog zo'n slordige tachtig pagina's. Hierna de circa 'tachtig' van Hans en Ralph. De laatste zin die Willy van der Heide aan de Bob Evers serie schreef, luidde:

Janny Hoogduyn
**KLOPPARTIJEN IN
EEN KOELHUIS**

RIJ MAAR ACHTER MIJ AAN.

Krijgsplannen smeden in Milaan en conferenties in een hotelkamer

Het hotel dat Piet Bodewes had uitgekozen lag in Milaan, de eerste grote stad in de buurt van Como. Het was een stinkduur hotel en de jongens vroegen zich wel af, wat een eenvoudige vrachtwagenchauffeur in een dergelijk hotel moest. Piet verklaarde dat echter heel simpel: ‘Als ik op doorreis ben, betaal *ik* die hotels niet! Wat denk je! Dat wordt allemaal betaald door de opdrachtgevers. Nee... dat kost me geen cent. Als ik op vakantie ga, kom ik ten eerste niet verder dan de Drentse Hei, en ten tweede ga *ik* niet in zomaar een hotel zitten! Geef mij maar een degelijke tent, daar heb je veel meer aan!’

Jan, Bob en Arie waren dat roerend met hem eens, alleen om verschillende redenen: Jan vond het natuurlijk lekker goedkoop, Bob was zijn hele leven al gewend om duur te leven en Arie hield niet van gezeur aan zijn hoofd. Maar nu was een goed hotel beslist geen overbodige luxe. Er moest geslapen worden, en er moest uitgebreid worden gebaad. Ze huurden twee kamers; Bob en Jan gingen op een kamer, en Arie samen met Piet. De kamers lagen naast elkaar en werden gescheiden door een deur, die op hun verzoek door een piccolo werd geopend. Bob en Jan gooiden kruis of munt wie er het eerst in bad zou duiken, en Bob won. Piet Bodewes wilde niet in bad, dus daar was geen probleem. En terwijl Bob en Arie zich ieder in hun eigen bad lagen te wentelen, kwam de conferentie op gang. Piet stond voor het raam en keek uit over nachtelijk Milaan, waarboven de zon langzaam begon op te komen, vergezeld van een scala van fraaie kleuren.

‘Zeg jongens, hoe moet het nu eigenlijk verder? Want eerlijk gezegd...’

‘Zijn we nog geen steek opgeschoten,’ vulde Arie aan. ‘Precies.’

Er weerklonken wat spetterende geluiden, waaruit bleek dat Arie zich verhief. Daarna hoorde men hem gorgelend leeglopen van een badkuip en toen begon Arie het bad weer vol te laten lopen met vers, schoon, warm water. Jan Prins zat op de rand van zijn bed zijn sokken uit te trekken en riep ongeduldig: ‘Nou - en verder, dikke?’

‘Kalm, jongetje Prins. Kalm. Ik was nog niet klaar met praten, maar ik schijn niet eens even mijn badwater te kunnen verversen zonder dat jullie ongeduldig worden. Luister - we zijn nog niet klaar in Noord-Italië. Nog lang niet. Want al met al kan ik niet zeggen, dat we een nacht van enorme successen achter de rug hebben. We hebben Tardini zijn grote teen afgeschoten, maar dat is dan ook al.’

Bob sloeg met een klaterende klap zijn arm in het bad. ‘Ja, maar de vraag is natuurlijk, wat Tardini te maken heeft met die bende waar wij achteraan zitten. Volgens mij nog minder dan Dirk!’

‘Wie is Dirk nou weer?’ wilde Piet weten.

‘Niemand!’ zei Bob droog. ‘Kejje nagaan!’

Het duurde Jan allemaal veel te lang.

‘Komt er nog iemand met een gezond plan, of wachten we weer tot Walvis Roos met iets komt?’

‘Dat vind jij natuurlijk wel lekker,’ spotte Arie vanuit het ligbad. ‘Hoezo?’

‘Nou duffe - dan slijten jouw hersens niet!’

‘Och, rol om,’ vond Jan.

Bodewes haalde diep adem en zuchtte daarna luidkeels. ‘Bedenken we nog wat, of blijven we lollig?’

‘Kijk eens,’ kwam Bob, die zich inmiddels aan het afdrogen was, ‘om te overleggen met twee man in bad en twee man in hotelkamers, heeft geen zin. Je moet naar elkaar brullen, waardoor hele gedeelten van je gesprek verloren gaan. Ik zie meer in een conferentie rond een schaal broodjes met wat flinke potten thee of flessen frisdrank.’

Dat was natuurlijk koren op Aries molen.

‘Uitstekend plan. Bestel voor mij maar een dubbele portie.’ Nadat de broodjes waren gebracht en opgegeten, keken de leden der conferentie elkaar over de hoteltafel heen aan. Bodewes opende de gesprekken en zei: ‘Wat gaan we doen? Wat gaat er gebeuren?’

Arie floot tussen zijn tanden en gaf antwoord.

‘Het zit zo. Die Tardini, die nu met zijn voet in drie kilometer verband zit, heeft waarschijnlijk niets maken met die vrachtautobende. Zijn jullie dat met mij eens?’

‘Waarom niet, dikke?’ vroeg Jan.

‘Omdat,’ zei Arie, een slok thee nemend, ‘zijn hele manier van doen daar niet naar was. De leider van een dergelijke, goed geoliede bende verblijft niet op een of andere dolzinnige cowboycamping. Die rijdt evenmin rond in een oude Ford Transit. En...,’ Arie keek even in het rond, ‘en als hij iemand te pakken krijgt die iets afweet van zijn duistere praktijken, laat hij die heus niet lopen. Goedgesmeerde bendes laten zich over het algemeen ook niet inpakken door één jongen met een revolver en een zwarte kurksnor op zijn gezicht. Nee mijn ontsnapping daar ging veel te makkelijk. Zie het gemakkelijk, dat ik wel zeker weet dat Tardini niets weet van vrachtautodieverijen. Ben ik duidelijk?’

Jan knikte.

‘Ik zou het zelf ook wel een beetje sterk hebben gevonden, als we meteen beet zouden hebben gehad. Dat kan haast niet.’ ‘Precies,’ vond Arie. ‘Dus het lijkt me het beste als we nu, hier, een nieuw krijgsplan in elkaar draaien. Iemand een goed idee?’ Piet Bodewes, die het schijnbaar toch overdreven vond om in een hotelkamer zijn zeilpet op te houden, draaide het ding door zijn handen en opperde: ‘Kunnen we niet vasthouden aan dat plan met die lokauto? Het is een prachtidee, dat is gebleken. Het ding stond nog niet goed en wel op een Italiaanse parkeerplaats, of hij werd gejat!’

Bob knikte bedachtzaam, terwijl hij met een hand over zijn kaken streek.

‘Maar,’ zei hij traag, ‘het risico is op die manier wèl groot, dat er weer precies hetzelfde gebeurt. Dat wéér een of andere gek er met het ding vandoor gaat, en dáár schieten we niet veel mee op, behalve dat we alle wild-westcampings van Italië kunnen bezoeken, natuurlijk.’

Arie zat op een duim te kluiven en dacht na.

‘Er moet een tweede plan komen,’ zei hij dan. ‘Iets dat samen met dit lokautoplan meer zekerheid biedt. Die lokauto alléén is veel te riskant.’

‘Fijn,’ vond Jan sarcastisch. ‘Laten we een tweede plan maken.’ Arie trok zich daar weinig van aan en pijnigde zijn hersens. Piet Bodewes draaide zijn pet in het rond en Bob bleef aan zijn kaken voelen. Het was doodstil in de kamer, waar vier stel hersens op volle toeren draaiden. Van buiten kwam wat rumoer van het langzaam drukker wordende Milanese verkeer. Uiteindelijk was het Bob, die de stilte verbrak.

‘Als we nou eens...’ begon hij langzaam.

De anderen keken gespannen naar hem.

‘Als we nou eens werk zochten bij die bende. Dan zitten we dicht bij het vuur...’

Jan liet een spottend gesnuif door zijn dichtgeslibde neus horen. ‘Hoe wou je dat aanpakken? Een advertentie in een Italiaans dagblad plaatsen?’

Arie was minder sceptisch.

‘Luister eens, Jantje - tot nu toe heb jij je alleen nog maar op je gezicht laten meppen, dus hou nou even je snavel. Dit idee is best goed, er moet alleen nog wat aan worden geschaafd. Kijk - zo’n bende heeft een hoofdkwartier, dat mag wel duidelijk zijn. Zulke gesmeerde acties kunnen alleen dan goed verlopen, wanneer er een ijzersterke planning is. En als wij nou eens toevallig bij die lui aan het werk kunnen komen, weten we snel genoeg waar de orders vandaan komen. We zijn nu ook weer niet op onze neus gevallen - hoewel ik voor Jan graag een uitzondering maak.’

Voor Jan daarop kon reageren, voer Arie voort: ‘Er wordt bovendien niet van ons verlangd, dat we het hele probleem oplossen, we moeten alleen zien uit te vissen wie of wat erachter zit.’

Inlichtingendienstwerk, noemde mijn vader dat. Zodra we dat weten, mogen we ons terugtrekken.’ ‘Zien wij eruit als mensen, die zich terugtrekken?’ informeerde Bob, zijn nagels schoonmakend met de achterkant van een theelepeltje.

‘Zullen we morgen verder denken? Ik ben zo moe als een hond en als het zo door gaat, bek ik dadelijk iedereen af. Ik ga meuren.’

En dat leek inderdaad het beste wat zij voorlopig konden doen...

Uiteraard werd het veel later die volgende ochtend, want het was tenslotte al ochtend, toen zij naar bed gingen. Het was dan ook al rond twee uur ‘s middags toen Arie wakker werd en in zijn slaap het plan perfect bleek te hebben afgerond. Eigenlijk was het heel simpel en daardoor bood het grote kans van slagen. Arie ging de anderen wakker maken, bestelde ontbijt en deed zijn verhaal. ‘Ik dacht, dat het idee van Bob voldoende mogelijkheden bood om er serieus over na te denken en dat heb ik dan ook gedaan. Zoals gewoonlijk is er een geniaal plan uit mijn elektronisch brein komen rollen.’

Jan snorkte verontwaardigd over zoveel verwaandheid. ‘Jij moet extra goed luisteren, Jan, want voor jou is dit het toppunt van alle plannen die we tot nu toe hebben uitgedacht. Wij gaan ergens werken, verdienen daar geld mee, en ondertussen doen we wat we moeten doen. Dat moet voor jou toch het einde zijn, nietwaar?’

Jan gromde iets onduidelijks en ging er maar niet op in. Arie vertelde verder: ‘We moeten natuurlijk niet met z’n allen één plan gaan uitvoeren. We zijn nou met z’n vieren, en daar moeten we gebruik van maken. Nu heb ik het volgende bedacht: twee van ons rijden rond met die lokauto, de andere twee gaan proberen die bende op te sporen en daar een of ander baantje te krijgen. Dat klinkt heel eenvoudig, maar dat is het natuurlijk niet. Je kunt namelijk niet, zoals vriend Prins gisteravond al zo slim opmerkte, een advertentie gaan plaatsen in de *Correro della Sera* of weet ik hoe die kranten hier heten. Daarom lijkt het me beter, zo hier en daar eens een luguber kroegje binnen te stappen en te kijken, of er iemand is die er meer van weet. Het is een hele kleine kans, maar met alléén die lokauto komen we ook niet ver. Bovendien kunnen de twee die de kroegentocht gaan maken, hier en daar een laten vallen dat er een grote vrachtwagen rondrijdt, die tot de nok is gevuld met bont. Daar vergroot je je kansen mee, want als dáár niemand nieuwsgierig van wordt... ga ik morgen op een rigoureuze vermageringskuur. Wat vinden jullie?’ Piet Bodewes vond niks, want, zo zei hij, in het maken van slimme plannen had hij geen ervaring en dat had hij als eerzaam vrachtwagenchauffeur ook nooit bij de hand gehad. Bobbie Evers blies zijn wangen bol en merkte op: ‘Goed. We plaatsen geen advertentie. Hoe zoeken wij dan werk bij een roversbende? We kunnen moeilijk iedereen in alle cafés van Milaan aanspreken en vragen of-ie niet toevallig een kwalijk klusje met vrachtauto’ voor ons heeft op te knappen. Hoe had je je dat voorgesteld, dikke?’

Arie stak een vette wijsvinger in de hoogte.

‘Als ik iemand om een baantje vraag, zegt hij dan meteen: “Ja, dat is goed” of vraagt hij eerst “Hoezo?”’

Voor Bob antwoord kon geven, ging Arie verder: ‘Hij vraagt “Hoezo?” en dan vertellen wij het volgende verhaal.’ Toen Arie was uitgepraat, haalde Jan zijn schouders op en verklaarde: ‘Dikke - ho jij het toch altijd weer bedenkt! Alleen heb ik nog een bescheiden vraag: hoe verklaar jij dat werkzoekende jongens een kamer bewonen in een hotel als dit? Het is peperduur, man! Het is hier zo luxe, dat ze desnoods de suiker nog door je koffie roeren, als je daar op staat. Als werkloze kun je dat nooit betalen!’

Bob Evers, die vanuit de raamopening neerkeek op het drukke Italiaanse verkeer beneden hem, draaide zich nu voor een belangrijk deel naar binnen en keek verwachtingsvol naar Arie. ‘Ai. Oei. Ik geef het niet graag toe, Janneman, maar deze keer heb je gelijk. Ik had daar nog niet aan gedacht. Maar ik heb dan ook geen aangeboren zuinigheidsmanie.’

Bob liet zich grinnikend van de vensterbank afglijden. Jan zat natuurlijk meteen op het vinkentouw e

vraag: ‘Wat heeft dat er nou weer mee te maken?’

Arie schonk hemzelf, Piet en Jan nog een kop thee in. Bob, als goed Amerikaan, dronk het zure sap van versge

perste sinaasappels.

‘Och, jij zoekt altijd naar een methode om goedkoper uit te zijn. Dus als wij in een achteraf-hotelletje gaan zitten, is dat allicht voordeliger dan deze tent.’

Bob barstte in lachen uit en zou zeker naar beneden zijn getuimeld als hij nog in de vensterbank had gezeten. Piet zag het allemaal een beetje ongeduldig aan, ondertussen ferme slokken lauwe thee drinkend.

‘Wie gaat er nu wàt doen? Wie gaat er met mij mee, rondhossen in de vrachtauto, en wie gaat er werl zoeken?’

Er viel even een stilte. Ergens in een andere hotelkamer klonken de ruziende stemmen van twee Italianen. Jan Prins bedacht de oplossing.

‘Kijk eens: het is een Nederlandse vrachtwagen, dus er moeten twee Nederlandse chauffeurs op. Als een overval komt en onze bende ziet Bob hier met zijn vierkante Amerikaanse kaken achter het stuur zitten, gaan ze lont ruiken. En aangezien Arie de meester is in het ophangen van kletsverhalen, moet hij maar werk gaan zoeken met Bob, lijkt me. Misschien raakt hij onderweg nog wat pondjes reuzel kwijt, ook.’

De ruzie in de andere kamer ging onverstoorbaar door, net als Jan Prins: ‘Dus *ik* ga met Piet mee, en Bob gaat samen met die dikke de cafés af. Zijn jullie het daar mee eens of niet?’ ‘Lijkt me heel redelijk,’ zei Arie, zijn rode kruin krabbend met de achterkant van een vork. ‘Wat jij, Piet?’

Piet knikte enthousiast. Die was allang blij dat hij tenminste niet met die gekke Amerikaan werd opgescheept. Met Jan kon je tenminste nog een redelijk gesprek voeren, leek hem. ‘Ik ga akkoord,’ zei hij daarom ten laatste en stond op om zijn pet op te zetten en zijn spullen bij elkaar te zoeken. Bob schonk zichzelf nog een glas sap in uit een kristallen karaf met zilveren greep en vroeg:

‘Hoe houden beide partijen contact met elkaar?’

‘Simpel,’ verklaarde Arie. ‘Telefonisch. We gaan nu eerst op zoek naar een goedkoop volkshotelletje en installeren ons daar en wisselen telefoonnummers uit. Zodra jullie wat weten, nemen jullie contact met ons op. Andersom werkt dat natuurlijk niet, maar als we iets mee te delen hebben en we kunnen niet blijven wachten tot jullie bellen, laten we een brief achter die jullie dan eventueel kunnen afhalen. Jullie rijden toch rond.’

Op dat moment kwam Piet Bodewes de kamer weer binnendrentelen, inmiddels weer met zijn zeilpet op, en wilde weten: ‘Zeg eens - wij rijden nu wel rond, maar wáár precies?’ Arie keek opzij naar Jan Prins. Die zou Jan Prins niet zijn, als hij in zijn bagage geen kaart van Italië zou hebben meegenomen. De kaart werd op de ontbijttafel uitgespreid en Jan voerde het woord.

‘Het lijkt me raadzaam om niet te ver af te dwalen. Kijk rondom Milaan ligt een viertal grotere plaatsen: Como in het noorden, Novare in het westen, Bergamon zeg maar in het noordwesten en Piacenza in het zuidoosten. Blijf nou binnen het gebied van die plaatsen. Later kunnen we altijd nog ons operatieterrein vergroten, maar we moeten ergens beginnen.’ Piet noteerde de plaatsnamen in een beduimd boekje, klapte dit dicht en verklaarde, geen vragen meer te hebben. Dat gold ook voor Bob en Arie. Er werden koffers gepakt, rekeningen betaald en per Volvo ging het Bob Evers-kwartet op zoek naar een goedkoper hotelletje. Toen dat gevonden was en een tweepersoons kamer gehuurd, werden Jan en Piet teruggereden naar de combi. Na een kort afscheid en enig gewuif, was Plan II in werking getreden.

Arie en Bob krijgen beet

‘Hoe gaan we beginnen, dikke?’ vroeg Bob aan de langzaam kauwende Arie. De dikke kauwde haastig verder en slikte in enkele malen het broodje ei door waaraan hij bezig was. Nadat ze van Piet Bodewe en Jan Prins afscheid hadden genomen, waren ze naar hun zojuist gehuurde kamer gegaan en hadden op aandringen van Arie nog wat te eten en te drinken gehaald. Het kamertje was vrij smal, maar wel lang. Er stonden twee ouderwetse bedden in met donkere, eiken voetenborden. Boven een wit-epsilon wasbak hing een spiegel waarvan een hoek was afgebroken. Tussen de twee bedden stond een gamme nachtkastje met daarop een schemerlampje. Verder bevond zich in het vertrek nog een donkerbruine kast, waarin wat kleren of koffers konden worden opgeborgen. Links naast de kast, vlak naast het enige venster dat de kamer rijk was, en dat uitzicht bood op een vrij smal, kronkelend straatje, hing een afbeelding van twee witte poesjes die speelden met een bol rode sajete. Arie nam een ferme slok tonic en beantwoordde Bobs vraag: ‘Het is het beste als we eerst een lijst van cafés maken, met adres en al. Kun je uit de telefoongids halen.’

Bob, opstaande van een houten stoel, knikte en verklaarde, dat hij wel even een dergelijk boek zou gaan halen. Arie at ondertussen rustig door en wachtte, tot Bob was teruggekeerd. Daarna zaten ze allebei op hun bed met een aantal vellen papier en een pen adressen uit het boek over te nemen. Gelukkig stonden ze allemaal onder dezelfde rubriek. Een goed half uur later waren ze daarmee klaar en konden ze op weg. Arie wilde meteen een taxi praaien, maar Bob hield hem tegen.

‘Als werkzoekende kun je je geen taxi veroorloven, dikke! Bovendien, als Jan hoort, dat we met een taxi door half Milaan zijn gereden...’

Arie lachte breed en zei: ‘Voor Jan Prins ben ik niet bang. Ik betaal toch mijn eigen taxikosten? Trouwens, Jan spaart een massa geld uit door samen met Piet in die vrachtauto neer te strijken. Maar helaas, je hebt wel gelijk. Ik moet leren mij in te leven in de rol van arme, werkloze student. Maar Bob, we kunnen bezwaarlijk gaan lopen, ik weet hier heg noch steg. Jij soms?’

‘Dus toch een taxi?’

‘Kan niet anders, geloof me. We geven die taxichauffeur gewoon opdracht om te stoppen op honderd meter of zo voor het café waar we naar toe gaan.’

Dat leek een goed plan, dat prompt werd uitgevoerd. De taxi was een verveloos automobiel, vol met deuken en krassen en bovendien bedolven onder een duimdikke laag Italiaans stof. Het enige dat er nog heel goed aan was, bleek de claxon te zijn en de chauffeur - een man met ravenzwart haar, een vettige alpinopet op zijn hoofd en een peuk shag in zijn mond

- maakte daar dan ook veelvuldig gebruik van. Af en toe om een mooi meisje op straat mee aan te roepen, soms om collega's op zijn aanwezigheid te attenderen, maar meestal om een andere automobilist op zijn stommiteiten te wijzen. Dit ging dan gepaard met veel wijzen op voorhoofden en het uiten van bloeddorstig klinkende Italiaanse kreten die Arie noch Bob verstond, maar waaruit zonneklaar bleek, dat deze ongeschoren chauffeur in zijn verveloos brik een goed deel van de Milanese bevolking als psychisch krakkemikkig beschouwde. Maar de vent kon enorm goed rijden en binnen vijf minuten stonden ze een vijftigtal meters van het eerste kroegje verwijderd. Het geval zag eruit of er minstens een paar dozijn gediplomeerde worgers hun hoofdkwartier hadden gevestigd. Arie slikte even en keek Bob bezorgd aan. Bob keek terug en wierp dan weer een blik op het etablissement. ‘Kom op,’ zei hij dan. En Arie vulde aan: ‘Zij die gaan sterven, groeten u.’

Toen Bob de deur openduwde, bleek het hele gebouwtje vol te staan met een dichte mist, zodat hij de neiging had om luidkeels te gaan brullen, teneinde eventueel passerende schepen te waarschuwen. Arie porde hem echter in de rug en ze zochten een leeg tafeltje. In een verre hoek vonden ze er een met een walmende kaars erop, die was gestoken in een met kaarsvet overdekte flessenhals. Hun ogen

begonnen al snel te tranen door de dichte mist van tabaksrook; het duurde nogal even voordat er een kerel naar hen toekwam. Arie bestelde *due espresso* en spoedig dook de ober weer op en zette twee koffie neer. De vent wilde meteen weer weggaan, maar Arie trok hem aan zijn vuile schort.

‘Please, mister, do you speak English?’

‘Non capito,’ beet de ober hem toe.

Arie maakte een verontschuldigend gebaar met zijn handen en de ober was snel weer aan het gezicht onttrokken, doordat het rookgordijn zich weer hermetisch achter hem sloot. ‘Mooi,’ vond Bob. ‘En wat nu?’

‘Volgende café,’ luidde het korte antwoord.

De jongens snelden naar de deur. Onderwijl vroeg Bob: ‘Hoe moet dat nu met die koffie?’

‘Die hebben we toch niet opgedronken? Bovendien, het duurt hier wel even voor ze ons missen. Je zit hierbinnen toch geen steek!’

Arie wrong zich tussen groepje brallende kerels met grote glazen bier in hun handen door en bereikte de buitendeur. Nadat Bob zich bij hem had gevoegd, snelden ze bij het café vandaan en doken weer in hun Fiat-taxi, waar de chauffeur juist een verse sigaret had opgestoken. Met luid motorgebrul liet hij zijn auto optrekken en voegde hij zich in het drukke Milanese verkeer. Bij het volgende café was het ook mis. Daar speelden twee kerels vals op violen, stond een derde aan een slagbas te rukken en ging een vierde tekeer op een oude Storytone-piano en al met al was het reuzegezellig, maar Arie en Bob hadden nu niet het idee, geweldig op te schieten. Pas in de zevende kroeg (en zelfs Arie begon het nu een beetje benauwd te krijgen van de almaar oplopende taxi-rekening) leek de missie enigszins succesvol te worden. De man achter de tapkast sprak in elk geval Engels, en gaf te kennen misschien wel iemand te weten die werk voor hen zou kunnen hebben. Even later kwam er een grote vent op hen af, die een groezelige hand uitstak.

‘Hello,’ zei hij vriendelijk, ‘I am Tonio.’

Arie en Bob stelden zich voor en Tonio begon te vragen. ‘Dus jullie zochten werk?’

Ze knikten allebei of hun leven er van afhing.

‘Zo. En waarom?’

Arie schepte adem en sperde zijn ogen zo breed mogelijk open. ‘Tja... eh... dat is misschien een beetje een eh... vreemde zaak, maar...’

Tonio wuifde met een hand.

‘Tegenwoordig is niks meer vreemd. Vertel verder.’ ‘Nou - wij waren met een Nederlandse vrachtwagenchauffeur naar Italië gekomen, als onderdeel van een soort praktijkopleiding voor chauffeurs. Maar wij kregen onderweg ruzie met hem en hij zette ons uit de auto, gewoon langs de kant van de weg. Al onze spullen liggen nog in de cabine, en nu hebben we nog niet eens geld om naar Holland terug te keren. Dus wij dachten, dat het het beste zou zijn om ergens wat los werk te doen, en daarmee wat geld te verdienen om terug te gaan naar Nederland.’

Tonio had een beetje zitten knikken en was bezig geweest met het rollen van een sigaret. Hij haalde zijn tong langzaam langs de gomrand van het vloeitje en plakte de sigaret zorgvuldig dicht. Omzichtloos stak hij het staafje tussen de lippen en trok een doosje lucifers uit zijn zak. Hij bleek één van die mensen te zijn, die de afgebrande lucifers weer terugstoppen in het doosje, in plaats van ze weg te gooien. Net iets voor Jan Prins, dacht Arie nog. Tonio pakte dan ook eerst drie afgebrande exemplaren en had toen pas een goede te pakken. Eindelijk had hij zijn sigaret aan. Hij knikte, blies tevreden kijkend een rookwolk uit en zei dan traag: ‘Dus het kan jullie niet schelen wat voor werk het is?’

‘Precies,’ verklaarde Arie. ‘Dat interesseert ons geen lor. Als het maar wat geld oplevert.’

‘Ik begrijp het al. Enne... het geeft ook niet, als het een beetje vuil werk is?’

Arie keek Bob veelbetekenend aan. ‘Vuil werk’ is in het Engels *dirty work* en dat kun je ook begrijpen als: werk waar een luchtje aan zit, werk dat niet helemaal door de beugel kan. Arie en Bob dachten da

ook, dat ze beet hadden. Maar in het leven krijgt men altijd juist, wat men niet wil hebben, en dus... 'Kijk eens,' zei Tonio, terwijl hij langzaam een straal rook door zijn neusgaten uitblies, 'ik heb nou niet direct werk te verdelen, maar ik kan wel een goed woordje voor je doen. Ik werk namelijk bij de gemeentereiniging, op een vuilniswagen. En als ik...'

De rest van het verhaal interesseerde Arie maar bitter weinig. Dit was niet het vuile werk, waarop hij zat te wachten.

Toen Bob en hij kort daarop weer buiten stonden in de rode gloed van de ondergaande zon, die laag over de daken scheen, zuchtte Arie diep en luid. Het leek haast een onmogelijke opgave. Maar om nu bij zijn vader aan te komen met het verhaal: Sorry, pa, maar wij hebben het niet kunnen klaren, dat zat sproetige Arie niet zo zitten. Hij ging op een bankje zitten dat in de schaduw van een groot gebouw stond. Bob plofte naast hem neer en zei: 'Ik had je gewaarschuwd dat er maar een hele kleine kans was, dikke, maar ik had niet gedacht dat het zó hopeloos zou zijn.'

Arie pakte de lijst erbij en keek er wanhopig naar.

'We hebben nu acht cafés gehad. Als ik de lijst bekijk, zijn er in Milaan ongeveer een half miljoen kroegen. Hier, moet je zien sommige straten herbergen alléén maar eet- en drinktenten, lijkt het wel. Bob tapte automatisch een mopje, maar het ging niet van harte: 'Moet voor jou een paradijs zijn.' Hij klopte Arie bemoedigend op de schouder. 'Kom op, dikke. Onze taxi staat te wachten. We gaan stug verder.'

De taxi bracht hen nu naar een stoffige buurt, waar de straten gevuld waren met huilende kinderen en honden die uitsluitend een oog open deden om de sappigheid van Arie's kuiten te beoordelen. En zelfs voor die machtige zuilkuiten stonden ze niet op.

'Dit is nu zo'n buurt die ze een "slop" noemen, Bob. Als je goed oplet, leer je nog wel eens hoe het in Europa toegaat.' Bob grauwde iets, waar Arie maar niet op in ging. De taxi had hen aan het begin van een smalle straat afgezet en de chauffeur verklaarde, dat hij daar zou wachten. De huizen in dit steeg zagen er uit of ze elk ogenblik konden omvallen, en Arie en Bob deden de portieren heel behoedzaam dicht en niet, zoals ze gewend waren, met een harde bens, uit vrees dat een der panden zou instorten en het hele rijtje als een ris dominostenen zou meesleuren. Zelfs nu meende Bob dat hij aan de overkant een grote plakkaat pleisterwerk naar beneden zag vallen op het moment dat hij portier met een zachte 'klik' sloot.

'Hoe noemden ze dit ook weer, zei je?'

Arie gaf mechanisch antwoord.

'Een slop. En de hele mop is nu, dat deze en soortgelijke wijken al bestaan vanaf de Middeleeuwen, en dat de grootste genieën uit dit soort krotwoningen zijn voortgekomen.'

'Nogal logisch,' vond Bob, een steentje voor zijn voeten wegschoppend. 'Als je arm bent, word je we tot vindingrijkheid gedwongen. Dan leer je heus wel om na te denken voor je iets doet. Als je rijk bent wordt er voor je gedacht. Daarom begrijp ik ook niet, dat jij zo'n denkwonder bent, dikke.'

'Dat is gewoon aangeboren genialiteit. Daar kun je niks tegen doen, niet met alle geld van de wereld. Bob maakte een spottend geluid en keek zijn dikke vriend van opzij aan. Je moest het lef toch maar hebben om van jezelf te zeggen... En plotseling voelde Bob zich groeien. Al jaren zaten Jan en Arie hem te plagen over Amerika en de typisch Amerikaanse gewoonten die ook Bob af en toe ten toon spreidde, en nooit wist Bob daar iets op te zeggen. Maar nu. 'Zeg Arie, wat voor genieën bedoelde je eigenlijk, daarstraks? De beste en grootste uitvindingen zijn nog altijd uit Amerika gekomen!'

'Oh ja?' vroeg Arie liefjes.

Gewoonlijk was het Jan Prins, die zich liet verleiden tot dit soort discussies met het sproetenwonder Roos, en bleef Bob buiten schot om zich achteraf, als Jan zich weer eens had vastgekletst, tranen te lachen. Maar nu tippelde hij zelf in de val die Arie voor hem opzette.

'Nou - de telefoon, de gloeilamp, noem maar op.'

‘Klets,’ verklaarde Arie kortaf. ‘Al die uitvindingen zijn te danken aan Europeanen. Denk maar na. De oorspronkelijke bewoners van Amerika waren de Indianen. Die uitvindingen zijn allemaal door latere immigranten gedaan, en dat waren Europeanen. Of is Thomas Alva Edison bij jullie een typisch Indiaanse naam? Of Graham Alexander Bell? Ik dacht dat die knapen “Rennende Struisvogel” of “Zittende Stier” heetten, of zo.’

Bob bleef opmerkelijk stil. Zo stil, dat Arie opzij keek om te zien of zijn vriend nog wel steeds naast hem liep. Ten slotte zei Bob: ‘Welk nummer had dat café in deze straat... nou ja, straat...’ ‘Ik geloof 78. “Il Salvatore” heet het. Ah - hier, rechts.’ Dit café werd niet afgesloten met een gordijn, maar door een enorme, zwartharige hond die in de deuropening lag te suffen. Bob en Arie stapten over hem heen en stonden met wijd opengesperde ogen in het lokaal rond te kijken. Het was een vrij smalle, diepe gelegenheid met aan één zijde een lange bar met een koperen rail en barkrukken en aan de andere kant enkele wrakke tafeltjes en stoeltjes. Boven elk tafeltje hing een lampje. Hier en daar lagen bierviltjes, maar de afwezigheid oordelen naar de vele kringen maakte niemand daar gebruik van. Tussen de barkrukken en de tafeltjes was een smal looppad vrijgehouden. Er was slechts één klant, een grote, blonde kerel die helemaal geen Italiaanse indruk maakte. Bob en Arie bestelden maar weer eens koffie en namen plaats aan een van de tafeltjes. Arie meende vanuit zijn ooghoeken te zien dat de grote, blonde kerel telkens naar hem keek wanneer Bob aan het woord was, en begon Bob hierop attent te maken. Voorts viel het Arie op, dat er buiten het lege bierglas dat kennelijk aan de blonde toebehoorde, nog een halfleeg bierglas stond. Was er soms nog een klant? Arie keek rond, maar er was niemand te zien. De barman - een kalende vijftiger - bracht de koffie en slofte weer terug achter de bar. Op dat moment ging ergens achter in het café een deur open en werd het geruis van water hoorbaar. Arie had die deur nog niet gezien doordat het achter in het lokaal nogal schemerig was. Maar hij was er wel en gaf kennelijk toegang tot een toilet. De man die zojuist uit die ruimte te voorschijn was gekomen, was een kleine, schichtige, ietwat krombenige figuur met glanzend zwart, achterover gekamd haar. Hij had scherpe gelaatstrekken, een krijgshaftige kin waarover een zes centimeter lang litteken liep en hij had diepliggende ogen. Dat wil zeggen, hij had één diepliggend, bruin oog. Het andere werd bedekt door een zwart lapje dat met een knoopje op zijn achterhoofd vast zat. Dat ene oog flitste door de schemerige ruimte en nam de nieuwkomers argwanend op. Toen hij bij zijn bierglas aangekomen was, hees hij zich op zijn kruk en bromde iets onverstaanbaars tegen de barman, die onmiddellijk twee verse glazen bier tapte. De krombenige man met het zeeroverslapje voor zijn oog stak een sigaret op en leunde met zijn ellebogen op de tapkast.

Bob en Arie hadden hun koffie op. Nu had Bob eindelijk de gelegenheid eens om te kijken, en daar maakte hij dan ook driftig gebruik van. Hij bestelde in zijn knauwende, Amerikaanse accent twee nieuwe koffie en nam meteen de blonde kerel op. Die had zich van zijn barkruk laten glijden en kwam op hen toe lopen. Hij legde zijn grote hand op Bobs schouder. Zijn zware basstem rommelde door het stille café.

‘Jij komt zeker ook niet uit Italië?’

In één oogopslag had Bob de man geïdentificeerd als Amerikaan. Een grote grijns gleed van oor tot oor over zijn gezicht. ‘I am Bob Evers, from Pittsburgh, Pennsylvania.’

De zware bas donderde weer door de donkere ruimte. ‘William Valstar, Chicago, Illinois. Call me Bill.’

Arie Roos zat dit wonderlijk tafereel hoofdschuddend aan te zien en grinnikte dan.

‘Ik wist,’ zei hij, ‘dat Amerikanen niet zo slim zijn als Europeanen. Maar dat het zó erg was.’

Bob voelde zich nu natuurlijk gesterkt, en riep: ‘Dom? Amerikanen? Hoe kom je dáár nou bij? Hoezo?’

‘Waarom noemen jullie toch altijd de staat waar je woont erbij? Wij domme Europeanen weten waar een stad ligt. We zien als het ware de kaart van Europa voor ons, en weten dan op een prik waar

iemand vandaan komt. Bij jullie wordt altijd de staat genoemd. “John Johnson, New York, New York” Bij ons vraag je gewoon hoe iemand heet, en als je per se wilt weten waar iemand vandaan komt, dan zeggen ze “Amsterdam” of “Vlaardingen”. Dan weet je genoeg.’

De beide Amerikanen keken hem verbaasd aan en trokken hun schouders op.

‘Europeaan,’ legde Bob verontschuldigend uit.

‘Waar kom jij dan vandaan, rood gevaar?’ wilde Bill Valstar weten.

Arie zette zijn meest onschuldige gezicht op en zei: ‘Amsterdam-South, North-Holland.’

Daar moest Bill kolossaal om lachen, en Arie was even bang dat het hele pand tot puin ineen zou zijgen. Daarna begon een vriendschappelijk gesprek, en naarmate het gesprek vorderde, trad de fameuze Roos-radar voor gevaar in werking. Nu was hier wel niet direct sprake van dreiging, maar Aries rode stekels gingen toch recht overeind staan. Hij mikte onder de tafel een trap naar Bob en keek hem doordringend aan. Hij nam een ferme slok koffie en vroeg langs zijn neus aan Bill: ‘Zeg - jij weet zeker ook geen werk voor ons?’

Bill keek wel een beetje vreemd op van die vraag, maar daar lette Arie niet op. ‘Ja, want zie je,’ voer hij voort, ‘wij zijn hier gekomen met een vrachtwagen, maar...’ De Piraat op de barkruk draaide zich half om en luisterde gespannen naar Arie, die het ruzieverhaal weer afdraaide. Bill scheen machtig geïnteresseerd en vroeg hem het hemd van het lijf.

‘Wat heeft die auto eigenlijk voor lading?’

Nu trad toch echt alarmfase rood in. Arie zette zijn blauwe ogen wijdopen.

‘Tja,’ zei hij, Bob aankijkend. ‘Het heeft geen zin om dat te verzwijgen. Dat baantje krijgen we toch niet meer terug!’ Bob hield zijn adem in en liet die heel langzaam weer glippen. De Piraat was van zijn kruk afgekomen en kwam langzaam naderbij, met een glas bier in zijn hand.

‘Wat vind jij, Bob?’

‘Wat mij betreft kun je het vertellen, hoor. Daar zul je mij niet over horen. Laat die gekke Piet barsten!’

‘Tja...,’ zei Arie weer tegen Bill. ‘We mochten er eigenlijk niet over praten, weet je. Omdat het zo kostbaar is, natuurlijk.’ ‘Je maakt me wel nieuwsgierig, zeg! Nou - wat zat er dan in?’ ‘Bont,’ zei Arie kort. ‘Een hele vracht dure bontjassen.’ Even was het stil. Toen kwam Bill weer. ‘Da’s nou ook toevallig, zeg! Ik werk nota bene in een bontpakhuis!’

Arie en Bob zaten op hun knieën te meppen over zoveel toevalligheid en lachten met Bill mee. Arie gaf blijk van hevige interesse.

‘Hoe gaat dat nou eigenlijk, in zo’n bontpakhuis? Wat voor werk doe je daar?’

Bill Valstar wierp eerst een heimelijke blik op de Piraat, wiens ene, zichtbare oog opvallend glinsterde.

‘Nou - ik ga niet met het bont zelf om, hoor. Ik ben maar nachtwaker, eh...’

Bob bleef in de rol van werkzoekende en vroeg: ‘Enne... heb je niet toevallig nog een paar extra bewakers nodig? Ik bedoel...’ Bill keek wat bedenkelijk.

‘Ja, jongens, ik zit nou niet in de hoogste boom, in dat bedrijf. Ik bedoel, ik bepaal niet wie er wordt aangenomen en wat voor klusje iemand gaat uitvoeren.’

Bob had beslist een van zijn meer heldere momenten. ‘Ook niet voor landgenoten van je?’ lachte hij. Bill lachte wat scheefjes mee, haalde dan zijn schouders op en verklaarde, dat hij wel een goed woordje voor de jongens zou doen.

‘We hebben wel een paar zieken, natuurlijk. Ik zal wel eens kijken, of er niks te regelen valt... Waar kan ik jullie bereiken, als ik wat weet?’

Bob gaf hem het adres van hun hotel, plus telefoonnummer. Bill werkte natuurlijk ‘s nachts, maar ze ‘s middags altijd in dit café te zijn. Dan konden ze hem daar wel vinden, als ze hem nodig hadden.

Met deze afspraak namen ze afscheid, en Bill beloofde nog, snel te bellen. Het liep inmiddels al tege

tienen.

~~Toen Bob en Arie weer op hun hotelkamer waren, vroeg Bob: 'Waar ben jij nou eigenlijk zo enthousiast over, dikke? Wil jij zo graag in een bontpakhuis werken?'~~

'Nee, uil! Natuurlijk niet! Maar denk nou effe na, als je tenminste geen zult tussen die Amerikaanse schedelbotten hebt. Waar gaat iemand naar toe, die een vrachtauto vol bont heeft gestolen? Naar een bontpakhuis. Daar valt een lading bont niet op. Hoeveel bontpakhuizen zullen er in Milaan zijn? Ik denk niet eens twee. Dus, beste Bob, wij hebben beet. Want in dat ene Milanese bontpakhuis zitten w

dan al. En dan zien wij precies, wie of wat er allemaal met die overvallen te maken heeft.'

Bob knikte en geeuwde als een nijlpaard.

'Ik ga maffen. Tegen jou kan ik toch niet op.'

Arie heeft gelijk

Nadat Bob en Arie afscheid hadden genomen van Bill Valstar en de Piraat, deden die laatste twee heel rare dingen. Ze rekenden als de bliksem af en verdwenen in gestrekte draf uit het café. Ze sprongen in een auto die vlak voor de ingang half op de smalle stoep stond en rosten in een lange ruk vol tandwielgeknners naar een Milanese buitenwijk. Terwijl ze daar naartoe reden, soms met ware doodsverachting door het verkeer razend, daarbij drie of vier wetsregels tegelijk overtredend, vond er een soort gesprek plaats tussen de onderuit gezakte Piraat en de chaufferende Bill.

‘Dat is goed nieuws voor Ponelli!’

De Piraat bromde iets onduidelijks en zei toen beter verstaanbaar: ‘Zou er voor ons nog iets aan vastzitten?’ Bill knikte opgetogen en frunnikte wat met de versnellingspook. ‘Tuurlijk man! Een vrachtwagen vol bont! Wat denk je dat dat oplevert?’

‘Ja - het is natuurlijk niet niks, maar...’

‘Niet niks? Niet niks? Het is een heleboel! Pah! En bovendien is het een gepeld eitje, want als ze die wagen met bont hebben, rijden ze naar het pakhuis toe en klaar is Kees. Simpel genoeg...’ ‘Ja, simpel genoeg. Maar wees nou alsjeblieft zo verstandig om Ponelli dat zélf te laten bedenken! Je weet hoe h is.’ Bill maakte een slaande beweging met zijn hand, alsof hij een zekere Ponelli al in de buurt vermoedde.

Men heeft inmiddels natuurlijk al begrepen, dat de eeuwige dikke Spekroos weer eens gelijk had. De Bill Valstar was een soort vazal van Mario Ponelli, de ongekroonde onderwereldkoning van Milaan en wijde omstreken. Mario Ponelli had de hand in de overvallen op de vrachtwagens en zijn handlangers waren voortdurend bezig allerlei auto’s met kostbare lading op te sporen. En deze Mario Ponelli, waar Bill nú al bang voor was, terwijl hij nog niet eens in de buurt was, had enkele vreemde stelregels. De belangrijkste was: Ponelli is de slimste van de klas. Uiteraard kwam het wel eens voor, dat één van zijn onderdanen iets bedacht, dat veruit slimmer was dan wat Ponelli ooit zelf had kunnen bedenken en wanneer dat gebeurde, werd Ponelli bijzonder kwaad. Een tweede eigenaardigheid van deze Italiaanse bendeleider was, dat hij vrijwel altijd at, en liefst vette waar. Meestal troffen bendeleden hem achter een flinke salamiworst, of een onfatsoenlijk groot stuk van de bekende Italiaanse deegkoeken, pizza’s genaamd. Het was onverstandig hem dan te storen, en als je dat toch deed, moes er wel een heel goede reden voor zijn. Bill Valstar, voortracend in een oude Ferrari, vond dat hij een heel goede reden had. Hij verheugde zich op het blijde gezicht van Ponelli als hij hem de boodschap kwam brengen, dat er ergens een wagen met bont rondreed. Eindelijk eens iemand, die niet de hele dag benzine verspilde, maar ook nog eens zijn werk deed! Bill zag zichzelf al stijgen op de Ponelli-ladder en drukte het gaspedaal nog iets dieper in. De Ferrari gooide er een schepje bovenop en reed met een gang van honderdtwintig over een smalle asfaltweg.

Het huis dat Ponelli bewoonde, lag bovenop een heuvel die deel uitmaakte van een hele keten van grotere en kleinere heuvels. Die heuvelketen lag evenwijdig aan een brede laan van waaruit gruispaden naar de villa’s bovenop de heuvels leidden, en kronkelde als een dolgeworden slang dwars door deze luxueuze Milanese buitenwijk heen. Vanaf de binnenstad van Milaan lag het huis van Ponelli op de vierde heuvel. Het was een witstenen bouwsel, één verdieping hoog, rond en het had grote ramen aan alle kanten, zodat niets het huis ongezien kon naderen. Zo kwam het dat Ponelli een knaloranje Ferrari in grote haast vanaf de heuvelketenlaan het gruispad op zag stuiven, en hij bromde tot een van zijn handlangers, een gumkauwende kerel met een paardegezicht: ‘Daar is Bill. Benieuwd met wat voor kolder die nu weer komt aanzetten...’

Achter Ponelli stond een tafel, die vol zat met kerven en krassen. Iemand had blijkbaar eens iets gesneden op het tafelblad, zonder de moeite te nemen er een broodplank of iets dergelijks onder te

leggen. Nu dreef Mario Ponelli ook geen bende van lieden, die er uit zagen of ze voorzichtig met een tafelblad zouden omgaan. Ponelli draaide zich van het raam af en nam plaats op een met dik leer beklede stoel achter zijn bureau. Uit een blankhouten kistje nam hij een grote Havannasigaar en wachtte rustig af tot Bill Valstar zou binnentreden. Dat gebeurde twee minuten later, juist toen Ponelli een denkbeeldig stofje van zijn smetteloos zwarte pak afknipte.

‘Buona notte, Boss.’

Ponelli knikte slechts, ten teken dat Bill kon gaan zitten. De Piraat, die in Bills kielzog was binnen gekomen, sloot de deur achter zich nadat de man met het paardegezicht was verdwenen. Zenuwachtig schikte de Piraat zijn zwarte ooglapje en ging tegen een muur hangen. Hij had nog liever met een roedel ongetemde leeuwen te maken dan met Mario Ponelli... Die laatste keek beurtelings Bill en de Piraat aan, fronste dan zijn borstelige wenkbrauwen en vroeg ongeduldig: ‘Nou? Hoor ik nog wat?’

‘Padrone,’ begon Bill, ‘we hebben groot nieuws.’

‘Ik ben heel benieuwd.’

‘Zeker, Boss. Kijk - het zit zo, ik zat vanmiddag samen met hem (hij wees op de Piraat) in een kroeg en...’

‘... en daar heb je weer zitten zuipen van mijn dure geld. Dat verhaal ken ik zo onderhand wel.’

‘Nee, Boss, laat me nou effe uitvertellen, want het is heel belangrijk. Heus waar. In die kroeg ontmoetten we twee knapen, en die zochten werk.’

‘Het is me wat!’ barstte Ponelli uit. Hij zwaaide woest met de hand waarin hij zijn sigaar geklemd hield. Wolken as dwarrelden op het bureau neer. ‘Man! Half Europa is werkloos. Kom je me storen om me dat te vertellen? Geef ik daar mijn geld aan uit?’ Ponelli trok een lade open, haalde er een mes uit en een flinke mep van zijn geliefde salamiworst en begon daar blokken af te snijden, die hij in hoog tempo naar zijn mond transporteerde. ‘Ja, maar dit waren heel bijzondere knapen,’ voer Bill voort. Ze hadden ruzie gehad met een vrachtwagenchauffeur, die hier nu ergens rondrijdt met een lading bont...’

Ponelli staakte zijn kauwwerkzaamheden en keek Bill scherp aan. ‘Een Nederlandse vrachtwagen?’

‘Ja, Boss, met een grote rode band er op: “International Fur Transport”. Dus die wagen vervoert bont dat zeiden die knapen ook. En bont is een hoop geld waard.’

‘Zeker,’ zei Ponelli bedachtzaam. ‘Maar ik wist al dat die wagen hier ergens rondreed. Je dacht toch niet, dat de hele bende zijn dagen slijt in kroegen, is het wel? Ik heb nog diverse mannetjes op de weg zitten, en die houden mij voortdurend op de hoogte van wat er zich zoal op de weg bevindt. Gisteren kreeg ik al een melding van een rondrijdende bontwagen. Ik heb Garbo toen meteen opdracht gegeven die wagen op link te nemen.’ Op dat moment werd er bescheiden op de deur geklopt. ‘Binnen!’ snauwde Ponelli, en peuterde met zijn mes het cellofaan van zijn salami los.

De deur ging op een kiertje open en iemand stak zijn hoofd om de hoek.

‘Fernando is er, Boss,’ zei het hoofd, dat toebehoorde aan de gumkauwer.

‘Waarom zegt hij dat zelf niet!’ brulde Ponelli. ‘Wat denkt-ie wel! Laat hem binnenkomen!’

De deur ging weer dicht en erachter klonk enig gestommel. Dan zwaaide de deur weer open en kwam er een klein, zwartharig mannetje de kamer binnen.

‘Eh... goeienavond, Boss.’

‘Wat moet jij nou weer?’

‘Ikke... kijk eens, het was helemaal mijn schuld niet hoor. Maar die gozer, hè...’

‘Wat is er nou, man?!’

‘De auto is in elkaar gereden, Boss. Ik... Die gozer...’ ‘WAAAAT!!!’ schreeuwde Ponelli en vloog halsovertoeg achter zijn bureau. ‘Wat zijn jullie voor een stel klungels! Wat voor mensen heb ik eigenlijk in dienst? De ene helft zit zich dagelijks van mijn geld in kroegen te bezatten en de andere helft rijdt mijn wagenpark in de prak.’

Bill keek nerveus van Fernando naar Ponelli en de Piraat begon zenuwachtig met zijn ene oog te knippen. Ponelli stak weer een brok worst achter zijn kiezen en kauwde energiek, hetgeen door de hele kamer heen hoorbaar was. Fernando maakte van de gelegenheid gebruik om zijn verhaal af te maken.

‘Ik reed over een smal grintweggetje, Boss. Je weet wel, bij...’ Hij kwam weer niet veel verder.

‘Wat er gebeurd is, interesseert me geen klap. Zorg liever dat je een nieuwe auto krijgt.’

‘Hoe, Boss? Ik heb geen geld om zo maar een nieuwe auto te kopen.’

Ponelli zuchtte diep.

‘Ik drijf een bende van mensen die er hun beroep van hebben gemaakt, complete vrachtauto’s van de straat te halen. En daar komt me die idioot over geld zeuren.’ Hij begroef zijn gezicht in zijn vette salamihanden en schudde zijn hoofd.

‘Luister, tweedehands supersufferd. Luister goed, met allebei je vuile flaporen. Je zorgt, dat je binnen het uur een andere auto hebt. Kan me niet schelen hoe je er aan komt. Je komt me die auto laten zien. Binnen het uur, capito?’

‘Zeker, Boss, ik ga al.’

Fernando verdween met grote haast en sloeg de deur met een klap dicht.

Ponelli stond op en begon de kamer rond te lopen, af en toe luid zuchtend.

‘Stelletje bambino’s. Niets kunnen ze zelf bedenken. NIETS! Mot ze alles voorkauwen.’

Bill en de Piraat hoorden hem nog geruime tijd in deze trant voortrazen. Ze wachtten geduldig, tot hij hen weer zou opmerken. Dat gebeurde na tien minuten.

‘Wat doen jullie hier nou nog?’

‘Nou, Boss - die bontwagen...’

‘Ja, wat is daar mee? Is het ding nu nòg niet gestolen?’ ‘Nee, Boss. Die jongens, hè. Uit dat café vanmiddag. Die wilden best bij onze bende werken.’

Ponelli, die met zijn rug naar een van de vensters had gestaan, dook als een snoek op Bill af en trok aan zijn shirt, tot het kraagje er bijna afscheurde.

‘Jij hebt toch niet aan de eerste de beste lopen vertellen, wat er met die vrachtwagens aan de hand is?’

‘Nee, ‘tuurlijk niet. Ik ben niet gek!’

Ponelli liet met een woest gebaar het kraagje los en plofte weer in zijn stoel, waaruit met een luid gesis lucht ontsnapte. Bill fatsoeneerde zijn kraagje zo goed en zo kwaad als dat ging. Toen vroeg Ponelli: ‘Wat heb je dan voor verhaal opgehangen?’ ‘Ik heb eerst gezegd, dat ik het heel toevallig vond, dat ze op een bontauto reden, omdat ik in een bontpakhuis werkte. Niet, Boss? Dat soort dingen verzin je niet. Ik moest ze natuurlijk eerst een beetje lijmen. Dat ze een beetje belangstelling kregen, snappievous?’

Ponelli knarsetandde en nam een enorme haal van zijn sigaar, die vergeten in de asbak had liggen walmen.

‘Jaja, lijmen, maar ik begrijp niet wat die jongens precies op die bontwagen uitspookten... bewaking, of zo?’

Bill Valstar schoof wat naar voren op zijn stoel.

‘Volgens hun zeggen waren ze in opleiding voor internationale vrachtwagenchauffeur, en was deze trip bedoeld om wat praktijkervaring op te doen... lijkt me heel aannemelijk...’ ‘Het is me een raadse waarom iemand vrachtwagenchauffeur zou willen worden, maar goed. Ga verder.’

‘Nou - toen vertelde ik, dat ik nachtwaker was in dat pakhuis. Dat dat heel verantwoordelijk werk was en zo. Toen vroeg die ene: “Kunnen wij niet in dat pakhuis werken?” Want zie je, ze hebben geen rooie rotcent, maar ze moeten wel op een of andere manier terug naar Nederland. Maar toen dacht ik: als we nou eens die wagen jatten...’

‘Dan kon die meteen naar het pakhuis vervoerd worden, en leeggehaald,’ vulde Ponelli aan. ‘Goed

- [In the Beginning pdf, azw \(kindle\), epub](#)
- [click A Treasury of Miracles for Friends: True Stories of Gods Presence Today](#)
- [click A Heartbeat and a Guitar: Johnny Cash and the Making of Bitter Tears here](#)
- [click Treat Your Own Back pdf](#)

- <http://studystategically.com/freebooks/Contes-De-La-Folie-Ordinaire.pdf>
- <http://www.gateaerospaceforum.com/?library/A-Treasury-of-Miracles-for-Friends--True-Stories-of-Gods-Presence-Today.pdf>
- <http://studystategically.com/freebooks/The-Free-World.pdf>
- <http://drmurphreesnewsletters.com/library/Clarissa-Oakes--Aubrey-Maturin--Book-15-.pdf>